

Technologinio ugdymo tikslų, uždavinių, pasiekimų sričių ir ugdomų gebėjimų dermė Kas kinta atnaujintose programose

*Eglė Vaivadienė, Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento
Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė*

Technologinis ugdymas

– sudedamoji holistinio, integrali STEAM ugdymo dalis, ugdanti mokinių technologinį raštingumą, kūrybinį ir lateralinį mąstymą, gebėjimą suprasti, naudoti ir įvertinti nuolatinę technologijų plėtrą kūrybiniame - gamybiniame procese, formuojant pozityvią nuostatą į technologijų virsmą *praeities-dabarties-ateities* kontekste.

Siekiama ugdyti kūrybingą, iniciatyvią, smalsią, kūrybiškai ir lateraliai mąstančią, technologiškai raštingą, kultūringą, komunikuojančią ir socialiai atsakingą asmenybę.

STEAM technologinio ugdymo kontekste

– suprantamas kaip į technologijų ir technologinių procesų bei medžiagų, sistemų pažinimo ir įvaldymo, inžinerinių* ir problemų sprendimo** gebėjimų ir dizaino mąstymo*** ugdymas per kūrybinę-praktinę veiklą.

* *eksperimentavimas, konceptualus modeliavimas, užduoties skaidymas;*

***praktinis gamtos mokslų, matematikos, ekonomikos žinių taikymas;*

****poreikių supratimas, sprendžiamų problemų apibrėžimas, idėjų sugalvojimas bei vystymas, produkto ar paslaugos dizaino pagrindui.*

Technologinis raštingumas

suvokiamas kaip gebėjimas:

- atpažinti, naudoti, įvertinti, valdyti **tradicines** ir **pažangias** technologijas,
- įgyti naujų technologinių žinių ir jas taikyti **kūrybiniame—gamybiniame** (praktiniame) procese kasdienio gyvenimo aplinkoje,
- remiantis inžinerijos ir dizaino principais spręsti **technologines problemas atkakliai siekiant rezultato.**

Technologinio ugdymo paskirtis

– dalyke plėtoti bendrąsias kompetencijas – žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų visumą, padedančią mokiniui įgyti **technologinio raštingumo, antreprenerystės** pagrindus, būtinus kiekvienam žmogui nuolat kintančioje sociokultūrinėje ir socioekonominėje aplinkoje.

Taikant aktyvaus mokymo ir mokymosi metodus, modernias darbo, informacijos valdymo, medžiagų pažinimo ir apdorojimo technologijas, atsižvelgiant į mokinių **poreikius ir gebėjimus**, sudaryti sąlygas **visiems** mokiniams (neskirstant jų pagal lytį) mokytis **įvairių technologijų ir-vadovaujantis dizaino principais kurti**.

Mokiniai:

- pažins technologijų raidą istoriniame kontekste, kaitą socioekonominėje aplinkoje, santykį su kitais mokslais, vertins technologijų įtaką kultūrai;
- gebės naudotis pažangiomis technologijomis kaip atsakingas vartotojas ir kūrėjas bei rasti reikiamą informaciją turimai idėjai plėtoti, ją taikyti kuriant norimus gaminius/paslaugas (toliau - produktus);
- saugiai naudos ir tikslingai parinks kuriams produktams aplinkoje esančias medžiagas/komponentus/priemones, įgis sveikos gyvensenos ir ekologiškų technologijų naudojimo nuostatas;
- planuodami, organizuodami, vertindami ir pristatydami technologinius procesus ir jų rezultatus taikys pažangias technologijas.

Pasiekimų sritys

Projektavimas

1. Projektavimas – projektinių idėjų paieška, detalizavimas, tikslinimas, apibendrinimas grafine/aprašomąja forma (eskizas, schema, brėžinys, techninė užduotis ir pan.).

- 1.1. Projektinių idėjų paieška.
- 1.2. Projektinių idėjų detalizavimas, tikslinimas.
- 1.3. Projektinių idėjų apibendrinimas grafine/aprašomąja forma.

Informacijos valdymas

2. Informacijos, skirtos projektinėms užduotims, medžiagoms/komponentams/priemonėms, įskaitant sistemas ir jų valdymą, pažinti ir technologiniams procesams atlikti paieška, atranka, kaupimas, taikymas ir pateikimas.

2. 1. Informacijos paieška.
2. 2. Informacijos atranka, kaupimas.
2. 3. Informacijos taikymas ir pateikimas.

Medžiagų pažinimas

3. Medžiagų/komponentų/priemonių savybių ir/ar charakteristikų pažinimas, jų pritaikymas projektinėms užduotims atlikti.

- 3.1. Medžiagų/komponentų/priemonių savybių ir/ar charakteristikų pažinimas.
- 3.2. Medžiagų/komponentų/priemonių savybių ir/ar charakteristikų pritaikymas projektinėms užduotims atlikti.

Technologiniai procesai ir rezultatai

4. Technologinių procesų, įskaitant sistemas ir jų valdymą, pažinimas, atlikimas ir rezultatų pristatymas – projektinių užduočių praktinio atlikimo procesai ir pasiektų rezultatų pristatymas.

- 4.1. Technologinių procesų, sistemų pažinimas.
- 4.2. Technologinių procesų atlikimas ar sistemų valdymas.
- 4.3. Pasiektų rezultatų pristatymas ir į(si)vertinimas.

Pasiekimų sričių ir ugdomų gebėjimų dermė

– ugdymo tikslai, uždaviniai, mokymosi turinys, ugdomosios veiklos ir rezultatų vertinimas suderinti tarpusavyje.

Užtikrinama įvairių ugdymo sričių ir dalykų mokymosi turinio tarpusavio (horizontali) ir tarp skirtingų mokymosi metų / koncentrų (vertikali) taip pat tarp technologijų krypčių (mityba, tekstilė, konstrukcinės medžiagos, elektronika) dermė.

Mokinių pasiekimų raidos požymiai

Savarankiškumas: gebėjimo atlikti užduotis savarankiškai lygis (padedant mokytojui, vadovaujantis pateiktais kriterijais, savarankiškai).

Kontekstai: kasdienėse situacijose, pažįstamose situacijose, nepažįstamose situacijose, naujuose socialiniuose ir akademinuose kontekstuose.

Sudėtingumas: turinio (mokymosi medžiagos) ir / ar užduočių.

Kas keičiasi?

2008	2020
Technologijų programos	Technologijų kryptys. 1-8 klasėse 4 privalomos 9-12 klasėse pasirenkama viena iš 5 krypčių (tekstilė, mityba, konstrukcinės medžiagos, elektronika, dizainas) ir/ar jos modulis.
Veiklos sritys	Pasiekimų sritys. Detalizuojamos į sandus, pateikiama pasiekimų raida ir 4 lygių požymiai kiekvienam sandui.
17 val. Integruoto technologijų kurso bendroji programa ir jos įgyvendinimas	8 kl. – susipažinimas su technologiniam ugdymui giminingomis ūkio/pramonės/profesijų šakomis. 9 klasėje – gilesnis susipažinimas su pasirinktai technologijų krypties giminingomis ūkio/pramonės/profesijų šakomis, tikslingas mokymasis pasirinktoje technologijų kryptyje ir/ar modulyje.
Dalykinė ir bendrosios kompetencijos	Kompetencijų ugdymas dalyku.
Tarpdalykinė integracija	Horizontali ir vertikali dermė. Technologijos - integrali STEAM ugdymo dalis, ugdanti technologinį raštingumą, kūrybinį ir lateralinį mąstymą, suteikianti antreprenerystės pagrindus.